

A בס"ד
Intro

Today we will begin learning מסכת קידושין בע"ה, which deals with the Halachos of effectuating a marriage.

קידושין, also known as אירוסין, and referred to in our first Mishna as a קנין - is the initial step of marriage, in which the man gives the woman one of the three forms of קידושין, and she thereby becomes ארוסה and is considered אשת הבעל in that she is now forbidden to all other men as an אשת איש - and, both he and she are forbidden to all עריות, all proscribed relatives.

However, she does not yet enter the husband's רשות, and does not yet receive the benefits and responsibilities of a full wife, as taught in מסכת כתובות.

נישואין is the final step of marriage, which includes חופה, he brings her into his domain, and ביאה, cohabiting.

After נישואין, the wife is considered to be a full-fledged wife and receives the benefits and responsibilities of a full wife.

Although in today's times both אירוסין and נישואין are performed simultaneously, in the times of the Gemara, there was a lengthy interval between אירוסין and נישואין.

Today we will learn בע"ה of מסכת קידושין דף ב. Some of the topics we will learn about include;

The three ways in which Kiddushin is accomplished;

The two ways in which a marriage is terminated;

B The reason that our Mishnah refers to Kiddushin as a קנין
The reasons that the Mishnah associates Kiddushin to the wife and not the husband;

The word דרך can be used either as לשון זכר or as לשון נקבה; it depends on the topic it's associated with.

A

מסכת קידושין

קידושין

קנין

אירוסין ♦ נישואין

Three ways
Kiddushin
is accomplished

Two ways
a Marriage
is terminated

B

קידושין ♦ קנין

The Mishnah associates
Kiddushin to the wife
and not the husband

דרך

לשון זכר ♦ לשון נקבה

1 So let's review ...

Bezras Hashem we begin Meseches Kiddushin

Zugt Di Mishnah:

האשה נקנית בשלש דרכים
וקונה את עצמה בשתי דרכים

A woman is acquired by her husband through קידושין in three ways, and she reacquires herself from her husband in two ways.

The Mishnah elaborates;

נקנית בכסף בשטר ובביאה
קידושין is either

1.

בכסף

If a man gives a woman some money or כסף, שוה, an item of monetary value, and tells her לי הרי את מקודשת, you shall become betrothed to me through this money.

OR

2.

בשטר

He gives her a document in which he wrote הרי את מקודשת לי.

OR

3.

ובביאה

They cohabit and he tells her לי בביאה זו.

She becomes an ארוסה and is considered אשת הבעל, in that אסור לה אכולי עלמא

She is now forbidden to all other men as an אשת איש.

וקונה את עצמה

And she reacquires herself, either

1.

בגט

If he gives her a גט, a divorce document, in which it states, as part of a longer text;

הרי את מותרת לכל אדם

You are now permitted to marry anyone.

OR

2.

If he dies, she likewise becomes permitted.

=====

1

מסכת קידושין

מאמר

וקונה את עצמה
בשתי דרכים

האשה נקנית
בשלש דרכים

בגט

A document which it states
הרי את מותרת לכל אדם

בכסף

With money or כסף
הרי את מקודשת לי - עט

במיתת הבעל

If he dies

בשטר

With a document which says
הרי את מקודשת לי

ובביאה

They cohabit and he tells her
הרי את מקודשת לי

2 The Mishnah proceeds to cite a Machlokes as to the minimum amount of money required for Kiddushin:
 בכסף
 בית שמאי אומרים
 בדינר
 ובשוה דינר
 ש"ה hold that קידושי כסף can only be accomplished with a silver דינר, or its equivalent value.
 ובית הלל אומרים
 בפרוטה
 ובשוה פרוטה
 ב"ה maintain that a mere copper פרוטה is sufficient.

וכמה היא פרוטה
 אחד משמונה
 באיסר האיטלקי
 The value of a פרוטה is equivalent to 1/8 of a silver Italian איסר.
 =====

The Mishnah concludes with
 והיבמה נקנית
 בביאה
 There is only one way of acquiring a יבמה and that is through ביאה.
 וקונה את עצמה
 And she acquires herself to return to her own domain in one of two ways: Either
 1.
 בחליצה
 By performing חליצה;
 OR
 2.
 ובמיתת היבם
 Through the יבם's death
 =====

3 The Gemara begins with a discussion of the Mishnah's wording, and first asks;
 מאי שנא הכא
 דתני האשה נקנית
 Why does our Mishnah use the word קנין for a marriage?
 ומאי שנא התם
 דתני האיש מקדש
 And why does the Mishnah in the beginning of the second Perek use the word קדושין for a marriage?

The Gemara explains that our Mishnah uses the word קנין, משום דקא בעי למיתני כסף
 The Mishnah teaches that money can effectuate Kiddushin, because
 גמר קיחה קיחה משדה עפרון
 There is a גזירה שווה of the words קיחה:
 The Pasuk regarding Kiddushin states
 כי יקח איש אשה
 And the Pasuk regarding עפרון states
 נתתי כסף השדה קח ממני
 Just as there the קיחה was done with money, so too the קיחה of Kiddushin can also be accomplished with money.
 וקיחה איקרי קנין
 And קיחה is referred to as קנין, as the Pasuk states
 השדה אשר קנה אברהם
 And כסף is also referred to as קנין in another Pasuk
 שדות בכסף יקנו
 They purchase fields with money.

Therefore, our Mishnah stated האשה נקנית because of קידושי כסף. However, the later Mishnah uses the word מקדש because
 תני לישנא דרבנן
 דאסר לה אכ"ע כהקדש
 קידושין is similar to הקדש, as Tosfos explains
 מקודשת לי
 מיוחדת לי ומזומנת לי
 She becomes exclusively his wife and is thereby forbidden to all others.
 =====

3

ומאי שנא התם
דתני
האיש מקדש

מאי שנא הכא
דתני
האשה נקנית

משום דקא בעי למיתני
כסף

גמר קיחה קיחה משדה עפרון

לכך עפרון
נתתי
כסף השדה
קח ממני

קידושין
כי יקח
איש
אשה

וקיחה איקרי קנין

שדות בכסף
יקנו

השדה אשר קנה
אברהם

ומאי שנא התם
דתני
האיש מקדש

מאי שנא הכא
דתני
האשה נקנית

תני לישנא דרבנן
דאסר לה אכ"ע כהקדש

because of
קידושי כסף

מיוחדת לי ומזומנת לי
*She becomes exclusively his wife
 and is thereby forbidden
 to all others*

4 The Gemara then asks; why does our Mishnah associate Kiddushin with the wife, when in fact the husband is the one who effectuates the Kiddushin by his action and she merely accepts it?
The Mishnah should rather have stated האשה נקנית, as it does later האיש מקדש, and not האשה נקנית?

The Gemara offers two explanations:

1.
The Mishnah states האשה נקנית, because דקא בעי למיתנא סיפא וקונה את עצמה

It states in the סיפא that she reacquires herself in two ways, and this statement is associated only with the אשה but not with the איש, because

דאיכא מיתת הבעל
דלאו איהו קא מקני
מן שמיא הוא דמקני לה

She also reacquires herself with his death, which is not his doing but rather a heavenly decree. Therefore, תנא נמי רישא בדידה The איש also mentions אשה but not איש.

2.
Another reason the Mishnah states האשה נקנית is because had it stated

האיש קונה
הוה אמינא אפילו בעל כרחה

This would imply that the husband has the complete authority regarding marriage, and he can effectuate Kiddushin even against her will. Therefore, the Mishnah states;

האשה נקנית
To teach
דמדעתה אין
שלא מדעתה לא

She also has the authority regarding marriage, and therefore it can be done only with her consent.

=====

4 Why does our Mishnah associate Kiddushin with the wife, when it is the husband who effectuates the Kiddushin?

האשה נקנית ← האיש קונה ← האיש מקדש

Because if it stated
האיש קונה
הוה אמינא
אפילו בעל כרחה
Therefore, the
Mishnah states;
האשה נקנית
to teach
דמדעתה אין
שלא מדעתה לא
it can only be done
with her consent

דקא בעי
למיתנא סיפא
וקונה את עצמה
It states in the סיפא that
she re-acquires herself
in two ways, which are
associated with the אשה
but not with the איש
דאיכא מיתת הבעל
דלאו איהו קא מקני
מן שמיא הוא דמקני לה

5 The Gemara proceeds and asks

ומאי איריא דתני שלש
ליתני שלשה

Why does the Mishnah state שלש, a נקבה, instead of the word שלשה, a זכר which is what the Mishnah is accustomed to use?

The Gemara explains

משום דקא בעי למיתני דרך
ודרך לשון נקבה הוא

Because the Mishnah mentioned the word דרכים, a לשון נקבה, therefore it also states שלש, a נקבה.

However, the Gemara goes on to explain that the word דרך can actually be used both as לשון נקבה or לשון זכר; it depends only on the topic it's associated with.

If דרך is associated with a לשון נקבה such as תורה, then דרך is also considered a לשון נקבה as in the Pasuk

והודעת להם את הדרך ילכו בה

And therefore, in our Mishnah that deals with a אשה, דרך is considered a לשון נקבה; and for this reason our Mishnah speaks in נקבה

האשה נקנית
בשלש דרכים

And, if דרך is associated with a זכר לשון such as מלחמה, war, then דרך is also considered a זכר לשון as in the Pasuk

בדרך אחד יצאו אליך ובשבעה דרכים ינוסו לפניך

And therefore, the Mishnah in Masechta זבין that deals with the Halachos of a זב, that pertain only a זכר,

דרך is considered a זכר לשון; and for this reason the Mishnah there speaks in זכר

בשבעה דרכים
בודקין את הזב

5

ומאי איריא דתני שלש - ליתני שלשה

לשון נקבה
לשון זכר
As the Mishnah is accustomed to

משום דקא בעי למיתני דרך
ודרך לשון נקבה הוא

Therefore it also states שלש, a נקבה

However, the Gemara goes on to explain that "דרך" can actually be used as both

לשון זכר or לשון נקבה

6 The Gemara then offers two reasons why our Mishnah chose to the word דרכים, ways, לשון נקבה, rather than the word דברים, matters, לשון זכר, which is what the Mishnah is accustomed to use:

1.

Either because

דקבעי למיתני ביאה

The Mishnah mentions that Biyah can also accomplish Kiddushin, and Biyah is referred to as דרך in the Pasuk ודרך גבר בעלמה כן דרך אשה מנאפת

And this is also applicable to כסף ושטר because

הנך נמי צורך ביאה נינהו

All forms of Kiddushin are for the purpose of marriage.

2.

OR the Mishnah chose to state דרכים because

הא מני רבי שמעון היא

Who asked

מפני מה אמרה תורה

כי יקח איש אשה

ולא כתב כי תלקח אשה לאיש

Why does the Pasuk associate marriage with the husband but not with the wife, as it states "if a man takes a woman" and does not state "If a woman allows herself to be taken by a man?"

רבי שמעון explains because חוה was created from one of

אדם's ribs; and therefore,

דרכו של איש לחזור על אשה

ואין דרכה של אשה לחזור על איש

It is the way of a man to look for a wife, his אבידה, his lost possession, but it's not the way of a woman to look for a husband, her אבידה.

=====

This discussion continues in the next Daf

6 Why did our Mishnah chose...

דברים ← Rather Than → דרכים
לשון זכר לשון נקבה

2 הא מני רבי שמעון היא

מפני מה אמרה תורה
כי יקח איש אשה
ולא כתב כי תלקח אשה לאיש

1 דקבעי למיתני ביאה

דרך גבר בעלמה
כן דרך אשה מנאפת

כסף ושטר
נמי צורך ביאה נינהו

דרכו של איש לחזור על אשה
ואין דרכה של אשה לחזור על איש